

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

เทศบาลตำบลโพนทอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

คำนำ

การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล ดังนั้น หากความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดขึ้นจะมีผลกระทบทางลบต่อองค์กร ซึ่งปัญหาอาจมาจากสาเหตุต่าง ๆ ฉะนั้นแล้ว ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับ หนึ่งได้ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีกรทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบ ปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้นก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรอื่น ที่ไม่มีกรนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตไว้ล่วงหน้า โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด เทศบาลตำบลทุ่งทอง อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล (Good Governance)

โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการ ทุจริตของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนใน การตรวจสอบ เฝ้าระวังเพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ ในการนี้ เทศบาลตำบลโพนทอง อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงจัดทำกรประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือ การปฏิบัติหน้าที่ที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับ ผลประโยชน์ส่วนรวมของ หน่วยงาน เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง ตลอดถึงมาตรการและการ ดำเนินการในการบริหาร จัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสินบน

งานนิติกร

เทศบาลตำบลโพนทอง

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน พ.ศ.๒๕๖๙	
- วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
- องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
- กรอบการประเมินความเสี่ยง	๒
- ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
- ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง	๓
ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน/โครงการ	๔
ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	๔
ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
ขั้นตอนที่ ๔ เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง	๘
ขั้นตอนที่ ๕ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๑๔

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๙

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

สินบน (Bribery) ISO 37001: ได้ให้ความหมาย “สินบน” หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิ มูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูป ตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้ง ทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืน กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอัน เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

ของขวัญ (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๕) หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออภัยยศไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดย เสนอหาให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็น เงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่ เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือ การได้รับ การบริการหรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการ เดินทางหรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตัว หรือ หลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง

การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ตามธรรมจรรยา พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ อื่นใดโดย ธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐพ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตาม ธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือบุคคลที่ให้กันในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของ การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป
๒. เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงด้านทุจริตที่หากเกิดขึ้นแล้วอาจมี ผลกระทบเชิง ลบต่อองค์กรอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กร มีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผล สนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร COSO ๒๐๑๓ (Committee of sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๑ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

- หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการ

ต่อไปได้

- หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการ

ควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม
ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและ

สัมพันธ์กันมีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือ แงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายใน มี จุดอ่อน และ Rationalization หรือ หาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

องค์ประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมทุจริต

(The Fraud Triangle)

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

๔. การบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน/โครงการ

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๔ เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ/โครงการ

เทศบาลตำบลโพหนอง ได้วิเคราะห์ถึงบทบาท ภารกิจ อำนาจหน้าที่ กระบวนการหรือโครงการที่จัดซื้อจัดจ้าง ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน และคัดเลือกกระบวนการที่ประเมินว่าจะมีโอกาสเกิดการทุจริตหรือสินบนในขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตฯในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ ๑

ประเด็น	ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	อาจมีการเรียกรับสินบน เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตต่างง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้น หรือไม่ เป็นไปตามกฎหมาย
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ	อาจมีการรับสินบนเพื่อนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์แก่บุคคลภายนอก
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	อาจมีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้แก่ผู้รับจ้างในโครงการของรัฐ
๔	การบริหารงานบุคคล	อาจมีความเสี่ยงในการให้สินบนในการสรรหา พนักงานจ้าง ลูกจ้าง สำหรับโครงการต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วย ขั้นตอนย่อยในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ 1 ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวม ของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นไปได้ โดยไม่ต้องคำนึงหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงหรือปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นแล้ว มีประวัติ หรือรับรู้ได้ว่าน่าจะเกิดซ้ำได้ง่าย
Unknown Factor	ความเสี่ยงที่คาดการณ์ไว้ในอนาคต ซึ่งอาจไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนหรือไม่มีประวัติ แต่มีความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้จากการพยากรณ์ในอนาคต

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘			
ลำดับ	ประเด็น	เหตุการณ์/โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	
		Known Factor	Unknown Factor
๑.	อาจมีการเรียกรับสินบน เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้นหรือไม่ เป็นไปตามกฎหมาย	×	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับเนื่องจากความสัมพันธ์ส่วนตัว - มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ - ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาในการให้บริการนานเกินไป - รับของขวัญ ของฝากจากผู้มารับบริการ
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ			
ลำดับ	ประเด็น	เหตุการณ์/โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	
		Known Factor	Unknown Factor
๑.	อาจมีการรับสินบนเพื่อนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์แก่บุคคลภายนอก	×	<ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้อำนาจในการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์แก่บุคคลภายนอกและเรียกรับสินบนเพื่อประโยชน์ส่วนตน
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง			
ลำดับ	ประเด็น	เหตุการณ์/โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	
		Known Factor	Unknown Factor
๑.	อาจมีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้รับจ้างในโครงการของรัฐ	×	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำร่างขอบเขตของงานและ คุณสมบัติเฉพาะของครุภัณฑ์เอื้อต่อผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง - จัดทำราคากลางให้ใกล้เคียงกับ ราคาของผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งที่มีราคาสูงเกินกว่าราคาของท้องตลาด เพื่อรับเงินส่วนต่างจากการเสนอราคา - ผู้ประกอบการอาจมีการเจรจาทกลงกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการว่าจะเข้ายื่นข้อเสนอช่วงเวลาที่กำหนด เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันอย่างเป็นธรรม เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐต้องยกเลิกการประกวดราคาและดำเนินการใหม่โดยเปลี่ยนวิธีการจัดหาพัสดุ - คณะกรรมการตรวจรับพัสดุตรวจรับงานไม่เป็นไปตามเงื่อนไข สัญญา เอื้อประโยชน์ให้คู่สัญญา หรือตรวจรับงานจ้างก่อนดำเนินการแล้วเสร็จจริง เพื่อใช้เป็นเงื่อนไขในการเจรจาเรียกรับผลประโยชน์จากคู่สัญญา

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานประจำปี พ.ศ.๒๕๖๙

๔. การบริหารงานบุคคล			
ลำดับ	ประเด็น	เหตุการณ์/โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	อาจมีความเสี่ยงในการให้สินบนในการสรรหา พนักงานจ้าง ลูกจ้าง สำหรับโครงการต่าง ๆ	×	<ul style="list-style-type: none"> - มีการเรียกรับเงินจากผู้สมัครเพื่อให้ได้รับการพิจารณาใบสมัครเป็นกรณีพิเศษ - มีการเรียกรับเงินจากผู้สมัครเพื่อให้ได้รับการทำสัญญาจ้าง - มีการเรียกรับเงินเพื่อให้ผลงานของพนักงานจ้างผ่านเกณฑ์การประเมิน - มีการเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการต่อสัญญาจ้างพนักงานจ้าง

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	คำอธิบาย
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น	ไม่เกิดขึ้นเลย

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	คำอธิบาย
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ค่าความเสี่ยง (Risk Score)					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
๒	ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำมาก	ต่ำมาก	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ตารางแสดงความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการ		
ระดับความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการ
	สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงสูงมาก (๑๗ - ๒๕)	มีมาตรการลดความเสี่ยง เพราะเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกไม่สามารถติดตามอย่างใกล้ชิดได้อย่างสม่ำเสมอ
	สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงสูง (๑๐ - ๑๖)	มีมาตรการลดความเสี่ยง เพราะมีส่วนเกี่ยวข้องกับหลายขั้นตอน/หลายหน่วยงานจนควบคุมได้ยาก
	สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงปานกลาง (๕-๙)	ใช้ความสามารถในการเฝ้าระวังความเสี่ยงตามปกติ สามารถควบคุมได้
	สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงต่ำ (๓-๔)	ยอมรับความเสี่ยงได้
	สีฟ้า หมายถึง ความเสี่ยงต่ำมาก (๑-๒)	ยอมรับความเสี่ยงได้

ขั้นตอนที่ ๔ เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประสิทธิผลของเทศบาลตำบลโพนทอง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความเสี่ยงการทุจริตและประสิทธิผลของเทศบาลตำบลโพนทอง สามารถกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและประสิทธิผลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินบนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มี ๔ ประเด็น ได้แก่

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

๔. การบริหารงานบุคคล

โดยดั่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘						
ลำดับ	ประเด็น	เหตุการณ์/โอกาสที่จะ เกิดความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (Risk Score = L x I)			ระดับ ความเสี่ยง
			Likelihood (โอกาสเกิด)	Impact (ผลกระทบ)	Risk Score (ค่าความเสี่ยง)	
๑	อาจมีการเรียกรับ สินบน เพื่อช่วยให้ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการ ยกเว้น หรือไม่ เป็นไปตาม กฎหมาย	- ไม่ให้บริการแก่ประชาชน ตามลำดับเนื่องจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัว	๒	๒	๔	ต่ำ
		- มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ ขอรับบริการนอกเหนือจาก ค่าธรรมเนียมปกติ	๑	๑	๒	ต่ำมาก
		- ให้บริการไม่เป็นไปตาม มาตรฐาน เช่น ใช้เวลาในการ ให้บริการนานเกินไป	๒	๒	๔	ต่ำ
		- รับของขวัญ ของฝากจากผู้มา รับบริการ	๓	๓	๙	ปานกลาง

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ						
ลำดับ	ประเด็น	เหตุการณ์/โอกาสที่จะ เกิดความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (Risk Score = L x I)			ระดับ ความเสี่ยง
			Likelihood (โอกาสเกิด)	Impact (ผลกระทบ)	Risk Score (ค่าความเสี่ยง)	
๑	อาจมีการรับสินบน เพื่อนำทรัพย์สิน ของทางราชการไป ใช้ประโยชน์แก่ บุคคลภายนอก	- มีการใช้อำนาจในการนำ ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ ประโยชน์แก่บุคคลภายนอก และเรียกรับสินบนเพื่อ ประโยชน์ส่วนตน	๑	๑	๑	ต่ำมาก

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง						
ลำดับ	ประเด็น	เหตุการณ์/โอกาสที่จะ เกิดความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (Risk Score = L x I)			ระดับ ความเสี่ยง
			Likelihood (โอกาสเกิด)	Impact (ผลกระทบ)	Risk Score (ค่าความเสี่ยง)	
๑	อาจมีการรับ ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด เพื่อเอื้อประโยชน์ ให้แก่ผู้รับจ้างใน โครงการของรัฐ	การกำหนดร่างขอบเขตของงาน และคุณลักษณะของ ครุภัณฑ์ - จัดทำร่างขอบเขตของงาน และ คุณลักษณะเฉพาะของ ครุภัณฑ์เอื้อต่อผู้ประกอบการ รายใดรายหนึ่ง	๒	๒	๔	ต่ำ
		การกำหนดราคากลาง - จัดทำราคากลางให้ใกล้เคียง กับ ราคาของผู้ประกอบการราย ใดรายหนึ่งที่มีราคาสูงเกินกว่า ราคาของท้องตลาด เพื่อรับเงิน ส่วนต่างจากการเสนอราคา	๒	๒	๔	ต่ำ
		กระบวนการจัดหาพัสดุด้วยวิธี ประกวด ราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) - ผู้ประกอบการอาจมีการ เจรจาตกลงกับเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบโครงการว่าจะเข้า ยื่นข้อเสนอช่วงเวลาที่กำหนด เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันอย่าง เป็นธรรม เป็นเหตุให้หน่วยงาน ของรัฐต้องยกเลิกการประกวด ราคาและดำเนินการใหม่โดย เปลี่ยนวิธีการจัดหาพัสดุ	๓	๓	๙	ปานกลาง
		การตรวจรับพัสดุ - คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับงานไม่เป็นไปตาม เงื่อนไข สัญญา เอื้อประโยชน์ ให้คู่สัญญา หรือตรวจรับงาน จ้างก่อนดำเนินการแล้วเสร็จ จริง เพื่อใช้เป็นเงื่อนไขในการ เจรจาเรียกรับผลประโยชน์จาก คู่สัญญา	๒	๒	๔	ต่ำ

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานประจำปี พ.ศ.๒๕๖๙

๔. การบริหารงานบุคคล						
ลำดับ	ประเด็น	เหตุการณ์/โอกาสที่จะ เกิดความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (Risk Score = L x I)			ระดับ ความเสี่ยง
			Likelihood (โอกาสเกิด)	Impact (ผลกระทบ)	Risk Score (ค่าความเสี่ยง)	
๑	อาจมีความเสี่ยงใน การให้สินบนในการ สรรหา พนักงานจ้าง ลูกจ้างสำหรับ โครงการต่าง ๆ	- มีการเรียกรับเงินจาก ผู้สมัครเพื่อให้ได้รับการ พิจารณาใบสมัครเป็นกรณี พิเศษ	๑	๓	๓	ต่ำ
		- มีการเรียกรับเงินจาก ผู้สมัครเพื่อให้ได้รับการทำ สัญญาจ้าง	๒	๔	๘	ปานกลาง
		- มีการเรียกรับเงินเพื่อให้ ผลงานของพนักงานจ้างผ่าน เกณฑ์การประเมิน	๑	๔	๔	ต่ำ
		- มีการเรียกรับเงินเพื่อแลก รับกับการต่อสัญญาจ้าง พนักงานจ้าง	๒	๔	๘	ต่ำ

ขั้นตอนที่ ๕ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘				
ประเด็น	เหตุการณ์/โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	มาตรการ/แนวทางการจัดการความเสี่ยง	วิธีการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
อาจมีการเรียกรับสินบน เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้น หรือไม่ เป็นไปตามกฎหมาย	- ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ เนื่องจากความสัมพันธ์ส่วนตัว	ผู้บริหารท้องถิ่นแสดงเจตนากรณีจะปฏิบัติหน้าที่และ บริการประชาชนเป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล	ผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานอย่างชัดเจนเป็นลาย-ลักษณ์อักษรและเน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบการทำงานได้	ผู้บริหารท้องถิ่น
	- มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ	จัดให้มีช่องทางร้องเรียนให้ ผู้รับบริการภายนอกสามารถ แจ้งเรื่องร้องเรียนต่อหน่วยงาน ผ่านช่องทางออนไลน์หรือกล่องรับเรื่องร้องเรียนในบริเวณหน้า อาคารสำนักงาน	มีช่องทางการร้องทุกข์ ผ่านเพจเทศบาลเฟสบุ๊ค, กล่องรับเรื่องร้องทุกข์	สำนักปลัด (นิติการ)
	- ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาในการให้บริการนานเกินไป	แสดงคู่มือหรือ มาตรการให้บริการที่ ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อราชการสามารถใช้เป็นข้อมูลในการติดต่อราชการได้	จัดทำคู่มือ แผ่นพับให้กับประชาชนผู้มารับบริการ หรือผู้มาติดต่อราชการ หรือคิวอาร์โค้ดเพื่อดาวน์โหลดคู่มือการให้บริการ	ทุกสำนัก/กอง/ฝ่าย
	- รับของขวัญ ของฝากจากผู้มารับบริการ	ประกาศนโยบาย No Gift Policy	ผู้บริหารท้องถิ่นแสดงเจตนาอย่างชัดเจน และประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่	ผู้บริหารท้องถิ่น

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ				
ประเด็น	เหตุการณ์/โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย	มาตรการ/แนวทางการจัดการความเสี่ยง	วิธีการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
อาจมีการรับสินบนเพื่อนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์แก่บุคคลภายนอก	- มีการใช้อำนาจในการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์แก่บุคคลภายนอกและเรียกรับสินบนเพื่อประโยชน์ส่วนตน	ตรวจสอบและมีมาตรการลงโทษผู้ที่กระทำความผิด	ผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการอย่างสม่ำเสมอ	กองคลัง (งานพัสดุ)

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง				
ประเด็น	เหตุการณ์/โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย	มาตรการ/แนวทางการจัดการความเสี่ยง	วิธีการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
อาจมีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้รับจ้างในโครงการของรัฐ	การกำหนดร่างขอบเขตของงานและคุณลักษณะของครุภัณฑ์ - จัดทำร่างขอบเขตของงานและคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์เอื้อต่อผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง การกำหนดราคากลาง - จัดทำราคากลางให้ใกล้เคียงกับ ราคาของผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งที่มีราคาสูงกว่าราคาของท้องตลาดเพื่อรับเงินส่วนต่างจากการเสนอราคา กระบวนการจัดหาพัสดุด้วยวิธีประกวด ราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)	- กำหนดมาตรการป้องกันการรับสินบนในการจัดซื้อจัดจ้าง - กำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมในการต่อต้านการให้สินบนและ คอร์รัปชั่น - ปลูกฝังค่านิยมคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตให้กับเจ้าหน้าที่ในสังกัด	- เปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างในทุกช่องทางดำเนินการดำเนินงาน - จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้บุคลากรทุกคนมีทัศนคติ ค่านิยม และจิตสำนึกให้สมกับเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและพลเมืองที่ดีในการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เชื่อถือได้และมุ่งต่อประโยชน์ส่วนรวม	กองคลัง (งานพัสดุ)

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง				
ประเด็น	เหตุการณ์/โอกาสที่จะ เกิดความเสี่ยง	มาตรการ/แนวทางการ จัดการความเสี่ยง	วิธีการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	<p>- ผู้ประกอบการอาจมีการเจรจาตกลงกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการว่าจะเข้ายื่นข้อเสนอช่วงเวลาที่กำหนด เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันอย่างเป็นธรรม เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐต้องยกเลิกการประกวดราคาและดำเนินการใหม่โดยเปลี่ยนวิธีการจัดหาพัสดุ</p> <p>การตรวจรับพัสดุ</p> <p>- คณะกรรมการตรวจรับพัสดุตรวจรับงานไม่เป็นไปตามเงื่อนไขสัญญา เอื้อประโยชน์ให้คู่สัญญา หรือตรวจรับงานจ้างก่อนดำเนินการแล้วเสร็จจริง เพื่อใช้เป็นเงื่อนไขในการเจรจาเรียกรับผลประโยชน์จากคู่สัญญา</p>		<p>- มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มี ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>กองคลัง (งานพัสดุ)</p>

๔. การบริหารงานบุคคล				
ประเด็น	เหตุการณ์/โอกาสที่จะ เกิดความเสี่ยง	มาตรการ/แนวทางการ จัดการความเสี่ยง	วิธีการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
อาจมีความเสี่ยงใน การให้สินบนใน การสรรหา พนักงานจ้าง ลูกจ้างสำหรับ โครงการต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการเรียกรับเงินจาก ผู้สมัครเพื่อให้ได้รับการ พิจารณาใบสมัครเป็น กรณีพิเศษ - มีการเรียกรับเงินจาก ผู้สมัครเพื่อให้ได้รับการ ทำสัญญาจ้าง - มีการเรียกรับเงิน เพื่อให้ผลงานของ พนักงานจ้างผ่านเกณฑ์ การประเมิน - มีการเรียกรับเงินเพื่อ แลกกับการต่อการต่อ สัญญาจ้างพนักงานจ้าง 	มาตรการป้องกัน การ รับสินบน ใน กระบวนการสรรหา บุคคล	กำหนดนโยบายการ บริหารและการพัฒนา ทรัพยากรบุคคล	สำนักปลัด (ฝ่าย อำนวยการ)

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ และมาตรการการจัดการ
ความเสี่ยงข้างต้น พบว่า ไม่เคยปรากฏข้อมูล หรือการร้องเรียนในเรื่องดังกล่าวแต่ประการใด เป็นเพียงการ
ประมาณการว่าอาจจะเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นในอนาคต ซึ่งเทศบาลตำบลโพนทอง เล็งเห็นความสำคัญใน
เรื่องดังกล่าว จึงได้ทำการจัดทำมาตรการต่าง ๆ เพื่อเป็นการป้องปรามบุคลากรของเทศบาลตำบลโพนทองขึ้น
อันเป็นการไม่ประมาท และเพื่อสร้างความตระหนักรู้ในบทบาทของบุคลากร และสร้างจิตสำนึกที่ดีตาม
ประมวลจริยธรรมที่พึงปฏิบัติ